

اوشال شجره تركى نام كتاب

ابوالغازى بهادر خان بن عرب محمد خان نينك

انشا و تصنيفيدر

اول قدوة الامراء السجدة وعمدة الكبراء الروسيه ركن الدولت و السلطنت

پشت پناه اهل عرفان وزير اعظم في ملكة كاهه روسيه وم روس

وغيرى مالكر نينك انواع نشان همايونلريله مزين

غراف نيكالاي بن پيتر روماننصفى

ادام الله عمره و دولته و ضاعى عزه و جلاله - نينك

همة عاليه و تصرفيدن

اذن همايون ايله مالا باصه اولندي

في مدينة تزان المحروسة بطبعة المدرسة العنلى السلطانية تاريخ هجرى ايله بينك ايكي يوز اونوز

توقوز و ميلاد هيس عليه السلام ايله بنك سكر يوز يكرى تورنا

هذه مقدمة الكتاب شجرة تركي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ابتداسين و انتھاسين و شريك سبز يتي اساننى و ينى برفى اون سكر بيتك عالمى بول دېگانە بولدورغان تشكرى نينك حمد بدېن سونك آينك دوستى بارچه آدم فرزند لاريگا و جن لاركا بياركان ايچىسى اولو (۱) لغزم و رسالت و نبوة و خاتمت بو تورت مرتبه قى عنايت نھلب پياركان رسول محمد مصلى نينك درود بدېن سونك بو كتابنى اينتافلىق نينك سببى عرب محمد خان اوغلى ابوالغازى بهادور خان چنكرى و خازرمى انداق اينتادور چنكر خان نينك ابا و اجداد لرىنى و اولاد لرىنى كيم هر ولايت لاردا پادشاهلىق قىلىپ تورورلار مورخ لار تركى و فارسى تىلى برلان انلار نينك بارچه لارى نينك توفغان و اولكان تاريخ لارىنى بخشى و پمانلىق قىلغان ايشلارنى يتب تورورلار بر پادشاه نينك آئينه برداشند كشى بر كتاب يتب تورور و ينه برچه بللاردىن سونك اولاد دىن ينه بر پادشاه بولغان تقى بر پادشاه بولغان تقى بر دانشمند مورخ پيدا بولسا بن اول مورخ دىن بخشى اينور من قىب بو پادشاه نينك آئينه تقى بر تاريخ ايتب تورور شونداغ قىلا قىلا چنكر اولاد دىن هر يورق اوتكان پادشاه لار نينك آتلا ريغه بعضى لارىغه اون تاريخ بعضى لارىغه بكرى تاريخ و بعضى لارىغه اونوز تاريخ تورورلار ايران برلان تورانك اوتكان چنكر خان اوغلانلارى نينك آتلا ريغه اينتافان تاريخ لار دىن اوشبو زمان قىبر نينك آلدېم اون سكر [مينك] جلد حاضر تورور اما بز نينك آنا و اقا اقالار يميز نينك بى بردازلىقى و خوارزم خلقى نينك بيو تولى (۱) بو ايكى سبب دىن بز نينك جاهت سزى عبدالله خان آنالارى برلان بز لار نينك آنالار يميز نينك آيريلغان بريدىن بزگا كىلكوچه تاريخ لارى (يوق) ايردىلار بو تاريخنى بر كشيكا تكلين قىلالى يتب هر چنده فكر قىلدوق هچ مناسب كشى نابادوق ضرورت بولدى اول سبب دىن اوز يميز ايتدوق تركى نينك منلى تورور اوكسوز اوز كند كىن اوزى كيسار تىكان آدم زمان دىن برو تا بو دمكاچه اول چاقلى تاريخ لار ايتلغان تورور كيم حسابنى تشكرى بيلور هچ پادشاه و امير و هچ مكيم دانشمند اوز

(۱) بيو تولى

تاریخی فی اوزی ایبتغان ایرماس تورور بزینک بورنیزینک هواسندین و اهل خوارزم نینک بی بضاعت لیکندین هیچ زمانه بولغان ایس اولدی ابدی کونکلیک زکا کیلماسون قنبر طرف توتوب بالغان ایبتغان بولغای من ویا اوزینی غلط تعریف ایبتکان بولغای من بو قنبرغه خدای تعالی عنایت قیلیب کوب نمرسه برکان تورور خصوصاً اوج هنر برکان تورور اول سپاهی کبرلیک قانونی و یسوی کیم بچوک آنلانق و بورماک و بارغه پماماق کوب برلان یوروکانه بچوک قیلماق از برلان بچوک قیلماق دوست و دشمن بچوک قیلماق بچوک سوزلاشماک ایکنچی. مننوباه و فصاین و عزلیات و مقطعیات و رباعیات و پارچه اشعاری فهملک و عربی و فرسی و ترکی لغتلارینسک معنی سنی بیلماک اوچونچی آدمدین تا بو دمکچه عربستان و ایران و توراندا و مغولستاندا اونکان پادشاهلارینسک آنلاری و عبرلاری و سلطنتلاری کیم وز یادین بیلمکلیک و بز وقتده اشعار فهملک لیکدا ایلمک لیکدا قنبرداک کشی شاید عراقدا و هندوستاندا بولسا بولغای یوق نسام یلغان بولغای اما سپاهی نینک بسونین بلماک لیکدا بو چاقده مسلمان کافرذا بز کوروب ایشیتا تورغان یرده بورتلاردا یوق تورور یر یوزی کینک تورور اشتمکان یرلاریزدا بولسا عجب ایرماس ابدی متعوددین فالماغالی تاریخ هجری نینک تهنی بتمش توتوت ایردیکم بو کتابنی ایندا قیلدوق تهنی شجره ترکی آط قویلدوق تهنی توفوز ناب قیلدوق

اولکی باب

آدمدین نامقولغه چه

ایکنچی باب

مقولدین چنکزخان غچه

اوچونچی باب

توقنائیدین اولکانبکچه

تورنونچی باب

چنکز خان نینک اوچونچی اولغلی اولکادای نینک اولغلی و آنینک اولادی نینک (که) چنکز خان اولغلانلاری نینک نسلندین هر کیم مقول بورتونددا پادشاهلیق قیلغان بولسا اینک ذکر

بشاپی باب

چنگز خان نینگ ابكچى اوغلى چغتاي خان نینگ اولادىندىن ماورالنهدا وكاشمىر پورتىدا پادشاهلىق قىلغانلار نىنگ ذكرى

الطايى باب

چنگز خان نىنگ كچىك اوغلى تولى خان نىنگ اولادىندىن ايران ملكىندا حكومت قىلغانلار نىنگ ذكرى

يتىچى باب

چنگز خان نىنگ اولوغ اوغلى چوچى خان نىنگ اولادىندىن دشت قىچاق (دا) پادشاهلىق قىلغانلار نىنگ ذكرى

سكزىچى باب

چوچى خان نىنگ اوغلى شىباني خان نىنگ اولادىندىن ماورالنهدا وقريمدا وقزاق وتوراندا خان بولغانلار نىنگ ذكرى

توقوزىچى باب

تى شىباني خان نىنگ اولادىندىن خوارزم ملكىندا پادشاهلىق قىلغانلار نىنگ ذكرى
بو توقوز باب هجاب ضايب نوشتى انىنگ اوچون حكاملار اينىب تورورلار هچ نىرسه نىنگ مرتبه سى توقوز دهن يوقارى بولماس نهابتى توقوز نورور

اولكى باب

خدای تعالی آدم علیه السلام یراتغای نینک ذکرى

خدای تعالی (آدم) نى یراتور بولدى ابرسه جبرائیل علیه السلامه بیوردیکم بر
بوز بندین توفراق آلب کل تیب اولده بر یوزیکا کلیم توفراق آلور بولغانده بر حال
تیلی برلان آندین سوردیکم نى قیلاتورورسن نیب جبرائیل واقفاننى بیان قیلدى ابرسه آنکا
تکرى تعالی دین آنت بیردى مندین آماغیل آنینک اوچونکم نانکلا آدم فرزندلری کوب بولغاندین
سونک برى عامس و برى ظالم و برى کناه کار بولورلار آنلاری خدای تعالی حذاب قیلور منم
تکرى تعالی نینک غضبیغه و عذابیغه ناییم یوق نوروتیدی ابرسه جبرائیل توفراق آمادی قایتیب
کلیم خدای تعالیغه بر نینک عرضینی ابدى آندین سونک میکايل علیه السلام یرباردى اول
هم شول سوزنى ابدى اسرافیل علیه السلام یرباردى اول هم قایتیب کیلیب ایشکانین عرض
قیلدى آندین سونک عزرائیل علیه السلام یرباردى آنکا توفراق آنت بیردى عزرائیل ابدى
تکرى حکس سنینک بالباریب آنت یرکانینک دین آرتوق نورور تیب اول یرکم بو وقتدا
کعبه آنینک اوستوندا قورور آندین توفراق آلدی آنینک اوچون انسان نینک ارواحینی آماق لیقنى
عزرائیلغه حواله قیلدى آندین سونک خدای تعالی قدره قولى برلان اول توفراقنى خمبر
قیلیب آدم نینک صورتنى یساب اونوز توفز کون مکه برلان طابى نینک اراسیندا قوبدى قوق
کون بولغانه آنکا جان بیردى ایلینک آدمغه سجده قیلماغنى و آدم نینک بوشکا باریب قایتارا
کلکافى آیدین روشراق و آفتاب دین مشهورراق نورور آنک نه سین ابنائین (آدم) نینک یل
بو دنیا دا نوروب اول دنیاغه کندی لفظ آدم عرب تیلی نورور یرنینک قیرتیشنى آدم
تیر عزرائیل توفراقنى یرنینک ایچیندین آمادی قیرتیشندین الیب ایردى آنینک اوچون تیدی لار
لغیبى معنی الله نورور آدم اوز اوغلانلاریندین قریق نینک کشینی کوروب اولدى اولار
بولغاندا شیمت اتلی اوغلنى اورنیه قوبدى آندین سونک خدای تعالی شیکنى پیغمبر قیلدى
اول توفوز یوز اون ابکی یل عمر تالیب جنت سراپیغه کیتدی شیک نینک معنی س هبه
الله تیماک بولور اول تى اولار وقتدا اوغلى انوشنى اورنیدا اولنورتدی اول تى اولوغ
آقاسى آدم نینک شر یعتیغه عمل قیلیم توفوز یوز اون ابکی یل بو منزلدا نوروب اول منزلکا
کیتدی انوش نینک معنی س مادی تیماک بولور اول تى اولارندا اوغلى قیپاننى اورنیدا

اولئورتوب كوپ نصيحت وصيئتلر قىلدى قىنان تى سىز يوز قىرىق يل آتاسى بولىندا يورروب اوغلى مهلايلىنى اورنىدا اولئورتوب سعتيغه باردى مهلايلى زمانىدا آدم غرزناه لارى كوپ بولدىلار مهلايلى بايبل انبىنه بر شهر سالدى تى آتيني سوس قويدى ونام اوبلار سالدى و كندلار قىلدوردى آندىن الكارى تام اوبلار يوق ابردى ايلكا حكم قىلدى كيم بر يوزىكا هر يردا مناسب ير ناپسانكز ابكن اپكىنىك و كندلار سالىنىك تىب خلق انداغ قىلدىلار مهلايلى توفوز يوز يكرى يل بو دنپاده تورروب اول دنباغه كىتى اولارىندا اوغلى برهف اوز اورنىه اولئورتوى و برد تى توفوز (يوز) آلطش (يل) يشاب اوغلى اخنوخنى اوز اورنىدا اولئورتوب آتاسى كىتىدى سريانى تىلى برلان آتى اخنوخ ابردى علم دىنى و حكمت و طلبى كوپ درس ايتور ابردى اول سبىدىن عرب اولارغه ادرىس نىدى خدای تعالى (آنى) اول زمانداغى خاقىغه پىغبر قىلدى كسان اپكى يل پىغبر لىق قىلب خلقى توفوزى يولغه اونئادى آندىن سونك تنكرى امرى بيلان عزرايىل كليب ادرىس عليه السلامى پرى نىنىك اوستىدا قوبوب بهشنگا آلب ياردى اول كوندىن تا بو وقت غه بهشنگا تورور ادرىس بهشنگا بارغاندىن سونك متوشاخ اتاسى اورنىدا اولئورتوب داد و عدلغه مشغول بولدى صرى نىنىك سانى معلوم ابرماس كوپ يل لار اونكادىن سونك اوغلى لملكىنى اورنىدا قوبوب آخرت سارى كىتى ملك هم بو دنپادا كوپ يل لار توردى اما صرى نىنىك سانى معلوم ابرمس اول تى اولار بولغانىدا اوغلى نوحنى اورنىدا اولئورتوى اول اپكى يوز اللىك باشىكا بىتكاندا خدای تعالى آنى پىغبر قىلب اوز زمانداغى خلقغه ايباردى بى يوز يل خلقى مسلمانلىق قه ترفىب قىلدى اير خاتون كسان كشى ايمان كلئوردىلار بى يوز يل دنبا طولا خلق قه يورروب تنكرى كا ايمان كلئورونك دىكانىدا كساندىن آرتوق (كشى) ايمان كلئورمكائىكا قىتىغ آچى كليب دهلى بد قىلدى جبرايىل عليه السلام كليب ايتدى خدای تعالى سىنىك دهانكى قبول قىلدى فلان وقىندا بارچه بر يوزنداكى خلقى سوغه غرق قىلماق بولدى كامه ساسون تىب امر قىلدى و تى كامهنى بچوك بعاربىن اوكلار تىدى نوح پىغبر اوزىكا ايمان كلئوركان كشى بيلان كامه يسادى آندىن سونك بردىن سو چتى اساندىن بغور يغدى نوح پىغبر اوچار قوغدىن و اياق بىندىن يورروكان جانورلاردىن هر حىلى دىن بر چىتى آلدى اوزىكا ايمان كلئوركان كشى لار برلان كامه كامندى اوزكا بر يوزندا جانلى نرسه لارنىنىك بارچهسى سوغه فرق بولدى آندىن سونك خدای تعالى نىنىك امرى برلان بر سونق اوزىكا نار تىدى شام يور تىندا موصل شوى نىنىك بىنىنى دا بودى تاغدىن كامه چىدى رجب آبى نىنىك اولكى كوفى كامه كام منىب ايردىلار محرم آبى نىنىك اونق كوفى آلى آى اون كون بولغاندا كامه دىن چىتى لار تى تاغ نىنىك توبىندا اولئوردىلار بارچه لارى

بیمار بولدیلار نوح پیغمبر کوچلاری اوج اوغوللاری اوج کلینلاری بئیشی بولدیلار اوزکا
کشلارینیک بارچهلاری حق رحمتیکا کیتدیله آندین سونک نوح پیغمبر اوج اوغلی نینک هر
قابسی مین بر برکا ایباردی حاتم آتلی اوغلی نین هندوستان یورطیغه ایباردی سمام آتلی
اوغلی نین ایران زمین کا ایباردی و یافت (آتلی) اوغلی نین قطب شمال طرفی کا ایباردی تنی
اوجی سچکا هم ایندیکم آدم فرزندان نندین سیز اوجکزدین اوزکا کئی قالمادی ایددی اوجکنز اوج
یورندا تورونک هر قچان اوغلان اوشاقتکز کوب بولسا اول برفی یورت قیلیب اولتورونک
یافتنی بعضی لار پیغمبر ابرور تیب تورورلار و بعضی لار پیغمبر ایرماس تیب تورورلار یافت
آناسی نینک حکمی برلاجودی تاغندین کیتب ایدل و یایی موریننک یئایغه باردی ایکی یوز آلیک
یل اندا تورودی و تنی وفات تابدی سکز اوغلی بار ایدی اولادی بسیار کوب ابردی
اوغلانلری نینک (آنی) بونلار توروز ترک خرز شغلاب روس منیک چین
کیماری تارخ یافت اولاندین اولوغ اوغلی ترکنی اورنیدا اولتورتوب اوزکا
اوغلانلاریغه ایندیکم ترکنی اوزلرینک (کا پادشاه قیلینک) لار ترککا یافت اوغلاقی تیب لقب
قویدی لار بسیار ادبک و عاقیل کئی ابردی اناسندین سونک یرلری یوروب کوردی تنی
میر برفی خوشلاب انده تورودی بو کونلار اول برفی ایسیخ کول دیرلار خرگاه اوبنی اول
چتاردی ترک اینچندا کیم بعض رسم لار بار اندین قالدردی ترک نینک تورت اوغلی بار ابردی
اولی تونک ایکیچی حکم اوچونچی برسیچار تورتنچی املاق اولار بولغاندا ترک
توتکنی پادشاه قیلیب اوزاق سرکا کیندی نونوک عاقلی و دولتلی بئیشی پادشاه ابردی
ترک اینچندا کوب رسم لاری اول پیدا قیلدی عیم پادشاهلاریننک اولی کبومرت برلان
معاصر ابردی کونلارده بر کون آوغه چئیب کیک اولتوروب کباب قیلیب آنی پیدی لار
ایرسه اغزیغه بسیار خوش مزه کیلدی آنینک اوچون اول بر توزلاق ابردی آشغه توز سالماقنی
اول چتاردی بو توز رسم آندین قالدی ایکی یوز قویق بل هریندین اوتکاندین سونک
اوغلی ایچچه خاننی اوز اورنیدا اولتورتوب بارسه کیلماس دیکان شهرکا کیندی ایچچه
خان کوب یل لار پادشاهلیقی قیلیب آشلاری آشاب یاشلاری شاپ آناسی کیندین کیندی
اولار وقتدا اوغلی دپ باقوی (خاننی) اورنیدا اولتورتدی دپ نینک معنی سی تخت بری
باقوی نینک معنی سی ابل اولوغی تپماک بولور اول تنی کوب یل لار پادشاهلیقی قیلیب
هوستلاریننک کولکابن کوروب دشانلاریننک بظاغابن کوروب سوینیب کوب یل لار
پادشاهلیقی قیلیب اوغلی کپچک خاننی اورنیدا اولتورتوب بارسه کیلماس شهر نیکان کا
کیندی کپوک خان تنی انا تخندا اولتوروب نجه یل لار داد عدل ابق قیلیب اوغلی آلطچی

آلنچە خانى بىرىندا قويوب خلق بارا نورغان بىرگا باردى آلنچە خان كوب يللار ايلكا پادشاهلىق قىلدى نوح عليه السلام نىڭ زامانىدىن تا بو آلنچە خان نىڭ زامانىغا بارچە ياقى اولادى مسلمان ابردېلار آلنچە زامانىدا پورت ابادان و ابل دولتلى بولدى اوزىك نىڭ مىلى تورور ايت سىرسە ايكاسىن قبار نىكان لاين هر كىشى نىڭ بىر سوپارى اولكان بولسە اوغلى قزى ويا آغا اپنى آنگا اوغشانوب اوبوندا بىر قورچاقنى بىساب قويدى تى بو بزىنىڭ قلاى نىڭ سورق تورور تىپ آنى سوپار ابردى آش آلدىنى آنىڭ آلدىنە قوبار ابردى آنى اويدى يوزىنى و كوزونى سورتوب آنگا باش اوردى شونداق قىلا قىلا بت پرستلىق اشكارا بولدى آلنچە خان نىڭ ايكى اوغلى بار ابدى ايكىز توغقان اولوغى نىڭ آنى تانار كچىكى نىڭ آنى مغول آلنچە خان قىرغان سونك ابلنى بولوب ايكى اوغلى غە بوردى بو ايكىسى (بو) بىرى برلان پىمان لىق قىلماين يىشى لىق بىلان دوات سوروب عبر اونكار دېلار اول تانارنى اىنالى تىكرىم بېورسە اندىن سونك مغولنى ايتورمىز

تانار خان نىڭ ذكرى اوزىدىن باشقە تابىش اوغلى غە پادشاهلىق قىلدېلار تانار خان كوب يللار پادشاهلىق قىلىپ وفات تاپدى اوغلى بوغا خان انا اورنىدا اولتوروب كوب يللار پادشاهلىق قىلىپ وفات تاپدى (آندىن) سونك يلنچە خان انا اورنىدا اولتوروب بىر نچە يللار ايلكا حكومت قىلىپ اولدى آندىن سونك اوغلى آتلى خان پادشاه بولوب بىر نچە يللار عىش و عشرت قىلىپ آناسى كىندىن كىندى آندىن سونك اوغلى آتسىز خان آنا اورنىدا اولتوروب بىر نچە يللار ياقى بولوب آناسى كىندىن كىندى آندىن سونك اوغلى آورده خان پادشاه بولوب بىر نچە يللار عرف و خىبرى لىپىب خىلى كىمقانى بىچىب تىرانك سولارى كچوب اناسى ار تىندىن كىندى آندىن سونك اوغلى بايدو خان پادشاه بولدى بىر نچە يللار پادشاهلىق قىلدى مغول برلان تانار پادشاه بولغاندىن سونك تا بايدو زامانىغە ارالارندا نزاع بوقا ابردى مغول خان اوغلانلارى اوز ايلكا پادشاهلىق قىلور ابردېلار تانار اوغلانلارى اوز ايلكا پادشاهلىق قىلور ابردېلار بايدو فكر سىز زىم يگىت بولدى مغول خان اوغلانلارى برلان ياقى بولدى نى آلار نىڭ ابللار بىن چابا باشلادى واول وقتدا ابل كىلىپ پىقاسىدىن توتوب اناسى نىڭ قانىغە لىپ كىندى آندىن سونك سو نىچ خان اناسى اورنىدا اولتوردى سو نىچ خان نىڭ زامانىدا مغول برلان تانار ابل نىڭ اراسىدا دشمانلىق اوقى انداغ كوب ياندېكم اكر آمو درياسى نىڭ سونى سالسالار سوزماكاي ابردى هېشە مغول غالىب كىلور ابردى تىكرىم بېورسە مغول خان نىڭ سونكىندە سو نىچ خان نىڭ قىلغان اشلار بىن ايتومىز تورور

ایکچی باب

مغول خان نینگ ذکرى تا چنگز خان دنياعه کلکاني کچه

اصل لفظ مغول اول تورور عوام نینگ تیلی کیلما (س) لیکنین بارا بارا مغول ابتدی لار مونونک معنی سنی بارچه ترك بیاورلار قایغو معنی سنه تورور اول مغول نینگ معنی سی ساده دل یعنی قایغولر ساده تیماک بولور بو طایفه دین توفوز کشی پادشاه لقی قبلدیلار اولی مغول خان آخری ایل خان شرف الدین یزدی نظر نامه نینگ مقدمه سی ندا ایئیب تورور ترك خلقی نینگ ایچنه رسم تورور هر نرسه سی توفوز قیلما اول توفوزی مغول نینگ توفوز خان نینگ یوزیندین تورور وتقی کتاب نینگ اولنه هم ایئولدی خدای تعالی [نینک] یراتغان نمره لاری نینگ باره سین مرتبه مرتبه یراتغان تورور هیچ نمره نینگ مرتبه سین توفوز دین یوقارو یراتغان ایرماس تورور مغول خان کوب بیللار پادشاه لقی قبلدی (تقی) ثورت اوغلی بار ابردی اولدهغ قراخان ایکچی اوزخان ادچیچی کوزخان تورونچی کوز خان تورور مغول خان اولادیندا (ن) اولوغ اوغلی قراخان اوز اوریندا قوبوب کیندی قراخان نینگ ذکرى اتاسندین سونک تمام ایلاک پادشاه اولدی ارناغی و کرتاغی بو زماندا اولوغ ناغ و کچیک ناغ دی تورورلار اتی بابلار ابردی لار قیش بولغاندا قرا فم وسر سوی نینگ یقاسین قیشلار ابردی قراخان زمانبه ایل انداغ کافر بولوب ابردی لار کیم ایچلاریندا بر مسلمان قالما دی ابردی

اوغوز خان نینگ دنياعه کلکاني نینگ ذکرى قراخان نینگ اولوغ خانونیدین بر اوغلی بولدی کورکالی آی کوندین ارتوی اوج کچه کوندوز اتاسنی ایتادی هر کچه اول اوغلان اتاسیننک توشیکا کیرب ایتور ابردی ای اتا مسلمان بولغیل اگر مسلمان بولماسانک اولسام اولارمین سنینک ایچا کینکنی ایبان تیب اتاسی اوغلین قیا بلما دی وتقی تنگری نینگ برلیکینه ایبان کلتوردی ایچین سونک ایچلا (ین) اوغلان ایچا کین ایدى اتاسی کورکان توشنی و مسلمان بولغاننی کشیکا ایتما دی تنقی باشوردی اتینک اوچون کم ترك خلقی باغ دین آلچه خان زمانه چه مسلمان ابردی لار آلچه خان پادشاه بولغاندین سونک خلق باشی ومالی کوب بولدی دولت کا اسیر بولدی تنقی تنگری فی اونونددیلار و بارچه ایل کافر بولدی لار قرا خان زماندا کافر لیکندا انداغ محکم ابردی لار کم اتاسی مسلمان بولغانین ایشته (اوغلی) اتاسنی اولتورور ابردی اول چاندا مغول نینگ رسی انداغ ابردی کم تا اوغلان بر باشته بتسا کونچه آنکا آط قوباسلار ابردی لار اوغلان بر باشغه بتی ابرسه قرا خان ایلاک

ساون سالدی وئتی اولوغ تری قیلدی نوی کونی اوغلاننی معرکا ایچیکا کلتوردی قرا خان بیگ لاریکا ایتدی یزنینک بو اوغلانیمز بر باشغه پندی ایتدی مونکا نی آت قویارسیز تیب بیگ جواب برماسدین بورون اوغلان آنداغ روان کلیب نیلکا کیلدی * بیلینگ لار عبان بیت آتم دور اوغوز خسرو نام در بیلینگ لار یقین * بارچه اهل هنر توپغا کیلکان اولوغ وکیچیک بارچه اوغلانینک بو سوزنی لنتیب تانک قالدیلار تقی ایتدیلار بو اوغلان اوز آتین اوزی ایتا نرور موندین بخشی آت بولورمو تیب اوغوز قویدیلار تقی ایتدیلار کم بر پشار اوغلانینک مونداغ سوزلاکتی هیچ زمانه هیچ کشی ایشکان وکورکانی بوق تورور آتی ایرم ایتیب ایتدیلار کم بو اوزاق هرلی اولوغ دولتلی وادجی اوزاغان باقی باباگان بولغای ایتدیلار اوغوزنینک تیلی چتیب یورکاندا الله الله تیب همیشه ایتور ابردی هر کم ایشته ایتورلار ابردی اوغلان نورور تیلی کیلماس لیکنین نی ایتورین بلمای دور دبرلار ابردیلار آتینک اوچون کم لفظ الله عرب تیلی نورور مغولنینک هیچ آناسی عرب تیلی نی ایشکان ایرماس اوغوزنی خدای تعالی مادرزاد ولی برایش ابردی چون اوغوز بیکیت بشادی ایرسه قرا خان (آنکا) اینسی کوز (۱) خاننینک قزینی البب ییردی اوغوز کشی بوقدا قیزغه ایتدی عالمی وشی ویزی برانغان بار ایتیک آتی الله تورور آتی بیلمکیل و برنکیل لنینک بیورغانیدین لوزکا ایش قیلماقیل تیدی ایرسه قیزاق قبول قیلماقی شول زمان قویدی تقی قیزدین باشغه یانندی کیچیلار باشغه یانیب گوتدوزی سوزلاشاس ابردی بریچه وقتدین سونک قراخانغه ایتدیلار کیم اوغلی نکر کوچین سو بمای تورور سوی ماسلیکندین العان کونی دین بری بر بردا یانمای تورورلار قرا خان بو سوزی ایشکاندین سونک تقی اینسی کوز (۲) خاننینک قزینی آلبب ییردی آنکا هم ایبان عرضه قیلدی اول قیز هم قبول قیلماقی آتینک برلا هم بر بردا یانماقی بو واقفاندین سونک چه بللار اونکاندین سونک آوغوز خان اوغه چتیب قایتوب کیلا تورور ابردی کوردیکم سونینک یقاسبتدا بریچه ضعیفه لار کیر یوار تورورلار اناسی نینگ اینسی کوز خاننینک قزی هم مونلارنینک اراسندا اولتوروب تورور قیزغه کشی بیارب سوزاشما کاسریم اشکاره بولور تیب قوروقتی تقی قیزنی گوشه چارلاب انت ایتدی کم انام منکا ایکی قز البب ییردی آنلاری سو بیاکانم نینگ سببی بو کیم من مسلمان اول کافر هرچند مسلمان بول قیدم قبول قیلماقیلار اکرسن مسلمان بولسانک ابردی سنی آلور ابردم تیدی ایرسه قیز ایتدی سن ن بولسانک من شول بولدا بولاین تیدی آندین سونک اوغوز (۳) خان کوزخان نینگ

* بیت انمدر اعوذ بیلنگ لار عبان نام در خسرو بیلنگ لار یقین
(۱) اوز (۲) کوز (۳) قرا

قېزىق اولوغ توى قىلب او(غو)ز خانىغە اليب ېردى اول سلمان بولدى اوغوز خان كوب
 اتى سويار ابردى موندېن كوب بولان اوندى ېر كون اوغوز براق ېرگا آوغە كېتدى
 قراخان بارچە كوچلارېن چاقىرىپ اتى ېردى تىقى سوزلاشېپ اولتورقاندا خاتونېدىن
 سوردى كم موندېك سېبى نى نورور اوغوز سونكى آلغان خاتونېن سويار و بوردىقى
 آلغان ابكى خاتونى نېتك ھېچ قاشېغە بارماس خاتونى اېتىدى من بېلمان كېلېن لار چىشىراقى
 بېلورلار تېدى خان كېلېن لاردېن سوردى اېرسە اولوغ كېلدى اېتىدى اولغونىز سلمان
 بولوب نورور بىز ابكى مەزكا مسلمان بولونك تېدى بىز قبول قىلمادوق كېچك كېلىنكز
 مسلمان بولوب نورور ايتىنك اوچون اولغونكز اتى كوب سويانورور ابردى (۱) اېرسە فرا
 خان بو سوزى اېشكەندېن سونك بېكلارېن چاقىرىپ كېلگەننى تىقى سوزى مونكا قويدىلار
 اوغوزنى آودا بوركانغا توتوب اولتورگاي لار قراخان اېلگا كىشى اېباردى تېز كېلىنلار
 آوغە چاقىرىدى بو سوزى اوغوز نېتك كېچك خاتونى اېشېپ فرا خان نېتك قىلغان
 كېلگەنلارېن بارچە سىنى ايتىپ اوغوز خانىغە كىشى اېباردى اوغوز خان تىقى بو سوزى
 اېشكەندېن سونك اېلگا كىشى اېباردى انام جىرىك تارنېپ منى اولتورگاي كېلادور
 منى نېگان مەنكا كېلېنك انامى نېگان آنامغە بارىك قېپ اېل نېنگ كوبى قراخانغە باردى
 و آزاراقى اوغوز خانغە باردى لار فرا خان نېنگ اېتى لارى نېنگ كوب اوغلانلارى بار ابردى
 انلارى فرا خان دېن اېرىدىلور دېب ھېچ كم نېنگ كونكېنە كېلماس اېردى انلار نېنگ
 بارچە لارى اوغوز خان قاتېغە كېلىدىلار اوغوز آنلارغە اېغور آما قويدى اېغور قىزى تېلى
 نورور مەنى سى بارچەغە مەلوم يابىغور مەنى سى نە نورور اېتورلار سوت اوبىدى سوت
 اېرىگانېدا جىرى بىرېدىن آبرولور [ابردى] قاتېق بولغاندېن سونك جىرى بىرىكا ياپوشا
 نورور و تىقى اېتورلار كم امامغە اوپدوم امام اولتورسە اولتورا نورور نورسە تورانورور
 پىس بابوشغانى بولماس مو آنلار كېلىپ اوغوز خان ايتا كېكا ابكى قولى بولان مەكم
 ياپوشتى لار اېرسە (اغوز) خان آلارغە اېغور تېدى يابوشغور تېمەك بولور فرا خان بولان
 اوغوز خان مى تارنېپ اورشېتلار مىللى تەلى اوغوز خاننى غالب قىلدى فرا خان
 قاشتى اوروشدا فرا خان نېنگ باشېغە اوقى تېكىدى و كم نېنگ آتەنېن بېلمادىلار فرا خان اول
 بىرادېن اولدى اوغوز خان آناسى تەختىدا اولتوردى

اوغوز خان خان بولغانى نېنگ ذىكرى اوغوز خان اېل نېنگ بارچە سىنى دعوة
 قىلدى مسلمان بولغانلارنى سېلادى بولغانلارنى چاپدى اولتورلارنى اولتوردى اوغلانلارنى

اسپر قیلدی اول وقتده قرا خانغه تعلق ایلدین باشه ایللار کوب ایردی بر اولوغ ایل نینگ
 بر باشه پادشاهی بار ایردی کچیک ایللار آنلارغه قوشولور ایردی قرا خان نینگ مسلمان
 بولغان ایللاری اوغوز خانغه قوشلدی مسلمان بولغانلار اوزکا خانلارغه بارب قوشلدی
 اوغوز خان هر یلدا مغول بورتیندا اولنورغان ایللار برلان اوروشور ایردی تنی غالب
 کلور ایردی آخر بارچه سنی آلدی وقاچوب قوتولغانلاری ناتار خانیغه باروب سیغندیلار ناتار
 خلفی نینگ خانی اول وقتدا جورجیت کا یقین اولنورولار ایردی جورجیت نیکان بر
 اولوغ بورت نورور شهرلاری کندلاری کوب خطای نینگ تورغازق طرافیدا بولور هند
 و تایلک آتی چین دیرلار اوغوز بارب ناتارنی چاپدی ناتار خانی کوب چریک برلان
 کلبب اوروشنی اوغوز باشدی تنی لشکری نینگ قولینه اول چافلی اولوک مال توشدی
 کیم بوللاکا (آط) آزیلیق قیلدی بریحش چهر کشی بار ایردی اول فکر قلیب ارا به بسادی
 اندین کوروب بارچه ارا به یسادلار ماللارینی بوللا بایندی لار آرا بهه قانق آت
 قوبیلر آندین الکاری آتیدا یوق اوزبه یوق ایردی آتینگ اوچون قانق تیدیلار کیم
 یورکاندا قانق قانق آواز قیلور آتی یساعان کشنی قانقل تیدیلار بارچه قانقل ایللی اول
 کشی نینگ اوغلانلاری نورور اوغوز خان بتمش ایکی بلغچه مغول وناتار اوز سونکائی
 ایردی آنلار برلان اورشنی بتمش اوچ یل بولغاندا بارچه سنی اوز اغزیغه باقتوروب مسلمان
 قیلدی آندین سونک یوروب خطای نی آلدی وجورجیت نی آلدی وتقی نانکغوننی آلدی
 نانکغوننی قاجیک لار نینگ دیرلار (۱) آندین سونک داروب قرا خطای نی آلدی اول هم اولوغ
 بورت بولور کشی نینگ چرابی هندو نیک قرا بولور هندوستان برلان خطای نینگ اراسیدا
 وعیط تکیزی نینگ یاساندا بولور نانغون نینگ قش بولغاندا کون توغاشی و باز بولغاندا
 قوشلوقدا بولور خطای نینگ ناری یوزبندا تینکز یقاسندا برک تاغلار نینگ ایچندا کوب ایللار
 بار ایردی آتینگ پادشاهی نینگ آتنی ایت براف دیرلار ایری لار آتینگ اوستنه المانیب
 باردی اوروشدیلار ایت براف خان غالب کیلدی اوغوز خان قاشتی اوروشقان بری نینگ بری
 یوزبندا اقب براتورغان ایکی اولوغ دریا بار ایردی اول ایکی سونینگ آراسیندا توروب
 برنجه کون نچان لشکرین آلدین وارنبن بقدی اولوغ پادشاهلار نینگ حادثلاری تورور
 اوزاق سفرغه بارغاندا کوچلارین الیب بارماق نوکر خلفی نینگ هم بعضی لاری الیب
 باروبتیلار اوغوز خان نینگ بر یکنی چار ایردی کوچین الیب بارب ایردی اوروشدا
 اولدی خانونی قوتلیب ایکی سونینگ اراسنده خان نینگ کیندین یندی بولکوک ایردی
 توتغاشی توندی کون ساوق ایردی کیرماک کا اوی یوق ایردی چریک آغاج نینگ ایچندا
 (۱) نورورلار

اوغلان توغوردی مونی خانغه معلوم قیلدی لر ایرسه خان ایندی موتبک اتاسی ییزنیک
 آلدیزدا اولدی غم خواری یوق اوغول اوقوندی آئینی قیچاق قوبدی هدیم ترکی
 قیلدا ایچی قوش آغاجی اینب قیچاق دبرلار ایرکان دور-آئینک اوچون اول اوغلان
 یغاچ ایچندا توغدی نیب آئین قیچاق دیب قوبدیلار بو وقتدا هم ایچی قوش
 یغاچنی قیچاق دبورلار فرا خلی تیلی کیلما سلیکیدین فانی هم اوقیدورلار شوق قیچاق
 تورور قیچاق اینورلار اول اوغلای خان اوز قولندا سغلا دی پکت بولغاندین سونک
 اوروس و اولاف و ماجار و باشور ایللاری یاغی ایردی لار قیچاق ته کوب ایل ونوکور بریب
 اول یاغی (ایباردی) نین وابدل اولوغ سونیک آتی تورور اوچ بوز بل اول بردا پادشاهلیقی
 قیلدی بارچه قیچاق ایللی انبک نسلدین تورور اوغوز خان قینک زما تیدین تا چکیز خان قینک
 زما تیه هم نین و ابدل و بابی بو اوچ سونبک پنلسنه قیچاق دین اوزکا ایل بوق ایردی
 توروت (بوز) بلنجه اول برلاردا) اولتور دبلار آئینک چون اول برلاری دشت قیچاق دبرلار اوغوز
 خان ایت براق خانغه باسنورغاندین سونک اون بیتی بل دین سونک نفی آتلانیب باریب ایت
 براق خان برلان اوروشوب باسیب ایت براق خاننی اولتوروب یورنینی آلیب مسلمان
 بولغانلارغه نیکمای قویوب تکرکی کا ایمان کلتور مکان لاری اولتوروب اوغلان لارینی اجر
 قیلیب اویکا فایتیب نوشتی

اوغوز خان نینک توران و هندستان بورکانی نینک ذکر می اوغوز خان نام
 مغول و تاتار ایللی نینک لشکرینی جمیع قیلیب تلاش و سیرامغه و تا شکند کله (بورودی) و سرقتند
 و بخارا پادشاهلری صف نارتیب اوروشا بیامادیلار اولوغ شهرلار و محکم قلعه لارغه برکیندیلار
 اوغوز خان اوغلان لرین ایباردی انلار التی ای ترکستان برلان اندجاننی الیب اتاسی
 خدمتیه کیلدیلار اوغوز خان بولغان ولایت لار نینک بارچه سیکا داروغه لار قویوب سرقتند
 ساری یورودی نفی سرقتندی الیب داروغه لار قویوب بخاراهه باردی بخاران الیب
 بلخ باردی بلخی هم الیب غور ولایتی نینک اوستیکا باردی قیش ایردی کونلار پمان
 ساق ایردی غور نینک تاغ لاریغه فار کوب نوشوب ایردی لشکر خلقی بوروما کا قینالدیلار
 خان حکم قیلدی کم هیچ کم مندین فالما سون دیب باریب غورنی آلدی ایرسه یل کلب
 باز بولدی لشکر سائین آلدی بر نجه کشی کم کلدی آنلاری سوردی هیچ کم بیلمادی
 د بر نجه کوندین سونک اول کشی لار کلب خان خدمتیه باردیلار خان الار نینک اموالین
 سوردی ایرسه ایتدیلار کم بر نجه کشی لشکر نینک سونک دین کبلادور ایردوک تاغ ایچندا
 بر کیمه اولوغ فار باغدی اندین سونک یورو بیلمای شول بردا پاندوق انلاریز

تویاھ لاریم بارچەس اولدی بہار بولغاندین سونک پیادہ کیلا تورور مین تیدیلار خان حکم قیلدی اول جماعتکا قارلیق تیسونلار تیب بارچہ(قارلیق) ایلی انلارنہنک نسلدین تورور اندین اوتوب کلیل وھزیینی آلدی کشیر اوسنیکا یوردی اول چاقدا کشمیرنہنک پادشاھنہنک آتی یغما ایردی کشمیرنہنک حکم تاغ لاری اولوغ سولاری کوب بولور یغما انکا ارقا بریب اوغوز خاننہ ہاتینمادی بریل اوروشی لار ایکی طرفدین کوبہ کشی لار اولدی عاقبت کشمیری الدی تئی یغمانی اولتوردی لشکرینی قتل عام قیلدی برچہ وقت اندا توروب قایتب بدخشان اوسنی برلان سرقتد کلدی آندین مغولستانغہ باریب اویکا توشدی

اوغوز خاننہنک ایران و شام و مصر ساری یورکانی نینک ذکر

بریل توردی ایکیچی یل ایلکا جار قیلدوردی ایران ساری یوریدور تیب نچہ یلایق غم لارین یسونلار تیب ایکیچی یلی الملاندى تئی تلاش شهربکا کلدی خاننہنک لشکری کئیدا قویغان کشی لاری بار ایردی ماریقان و آچقان واداشقان وبتکانقن الیب کیلسون تیب اول کشی لار لشکر سونقیدا فالغان براوی لیک کشی خان الدیغہ الیب کلدیلار خان اول کشی دین سوردیکم ن اوچون کین قالب ایر(د)بتک تیب اول کشی ایندی کونیکم(۱) نینک آزلتندین لشکر نینک سونکیندین کیلا تورور ایردیم خانونوم حاملہ ایردی توزوردی آچلیق سیبیدین اناسی نینک سوتی اوغلانغہ یتشمادی کیلانورور ایردیم سونینک یغاسندا کوردیم کہ بر شغال بر قرغاولئی الدی بغاج برلان شغالی اوردوم ایرسہ شغال قرغاولئی ناشلاب قاچتی نى الیب کباب قیلپ خانونومغہ ییریب توروب ایردیم سونکدا قویغان کشی لاریکیز یولوقب آلیب کبیلدیلار خان اول فقرغہ آما و آزوق و مال بریب بو ہریریکا بارماغیل تیب قالاج تیلدی بارچہ قال اچ ایلی شول نسلدین تورورلار بو(د)تندا ایلچ دینورورلار ماورالنہردا کوب تورورلار ایماق ایلینہ قوشیلا تورورلار حراسان و عرافدا کوب بولور اوغوز خان تلاشدین اوتوب سرقتدو یغاراغہ کیلیب آمو سویدین اوتوب حراسانغہ باردی اول چاقدا ایران یورتیدا یغشی پادشاھ یوق ایردی کیومرث اولوب ایردی ہوشیکنی ہنوز پادشاھ کوتارمای دورلار ایردی انداق وقتنی عرب ملوک طرابنی دپہ معنی سی بوکم ہر ہر ایلدا بر تورا تیماک بولور ترک لار انداق وقتنی ابو باشیغہ قرا خان دیر معنی سی بر او بودا قرا کشی بر خان بولور ہر او بودا بر خان تیماک بولور اول چاقدا ایران یورق شونداق ایردی حراسانقن الدی اندین اوتوب عراق عجمی عراق عرب و ازربانجیان و ارمن و شام و مصر کاچہ الدی بو ایتلغان ولایت لارنہنک برچہ سنی اوروشوب

(۱) کونلیکم

ودر بنجه منى باقىندورويپ اوزىكا قىلىق قىلىدى. اوغوز خان شام ولايتىدا تورغاندا بىنان بر
 نوكارى نىنك قولپنه بر آلتون بى و اوچ اوقنى بردى قى ايتىدى. باينى كون توغوشى
 بر چولداكشى. اباغى يئماس پردا توغراقه كوموب بر اوچنى چتارپ قوبىل و اوقلارپنى
 كون باشى طرفىغا ايلنپ باينى بچوك قوسانك موى شوندىق قوبىل. نىدى اول كنى
 بارلىغىه عمل قىلىپ كىلىدى بو واقعه دىن بر يل اونكافىن سونك اوچ اولوغ اوغلى كون
 آى و بولدوزنى جارلاب ايتىدى يات پورتىغه كىلپ من ايشم كوب آو اولمىغه، قولوم
 يئشمى كون توغوش طرفىندا. فلان چول نىنك آوى كوب ابرمىش نىب ايشىدىم اوز
 نوكلار نىنك بىلان آندا بارپ اوتاو سوقوب كىلسنك نىدى. آندىن سونك اوچ كىك اوغلى
 كوك ناغ نىنكوز بو اوچى سنى. جارلاب اغالارپنه ايتقان سوزنى. ايتىپ كون باشى طرفىغا
 بىباردى برنجه كون دىن سونك اوچ اولوغ اوغلىلرى بر آلتون باي بىلان كوب آوى خان
 آلدىغه كىلتوردىلار اوچ كىك اوغلىلرى اوچ آلتون اوق بىلان كوب آوى كىلتورويپ
 خان آلدىغه قوبىدىلار آو ايتلارپنه كوب ايت وتوراوك آشلارنى قوشوب. خلقنى
 چاقرب باي نىنك و اوق نىنك نابولغاننى ابرم قىلپ اوزلارپنه قاينا بردى اوچ اولوغ
 اوغلى باينى سندورويپ آلدىلار اوچ كىك اوغلى هر قابىس سى بر اوقنى آلدىلار
 الغان ولايتلاردا كوب بىلار تورويپ دوشنلارنى يوق قىلپ دوستلارنى سىلاب
 باشى سىرام اباغى مصرغچه الغان ولايتلار نىنك بارچاسىنه حاكىملار قوبوب قايتب اوز
 پورتىغه توشدى اوغوز خان نىنك پورتىغه كىلپ توى قىلغانى نىنك ذكرى
 اوغلانلارم و خلقم بىلان ايسان و امان بارپ كىلدىم دىب اولوغ توىلار براغىن
 قىلپ بر خرگاه بسانوردى بارچا بغاجلار نىنك باشىنه آلتون قاپلادى لعل باقوة و زمرة
 و فيروزه ودر بىلان مرصع قىلدوردى بونى اول ابونىنك و صىنىدا ايتوب تورولار

بیت

بر او يو نىكىدى آلتون دىن اول شهر يار سىت
 كىم اول ابو فلك او بودىن قىلدى عار
 قوقوز يوز يلقى قوقوز بىنك قوى اولتوردى
 بولغاردىن قوقوز حوض قىلدوردى
 قوقوز بىغه عرف قوقوز بىغه قىم تولدوردى
 بارچه نوكلار بىنى چاقرب كىلتوردى [لار]

اول التي اوغلينه كوب نىمىت لار ايتىب وبيك لاريكا بيليك لار اوكرانيىب پورتلار و
شمرلار و ابللار و انعام لار بردى بويىت لارى ايتنىك و صيندا ايتىب نورورلار

بيت

اعوز قىلدى اول توپدا جرعامشى

بو التي اعولنى سبور عامشى

بولار كو(ر) ساتوب ايردى مردانهلق(۱)

اتا برلان كوب نورلى فرزانه ليق

آندىن سونك بارچه نوكلار لارى نىنك انغان و چايغان و قىلغان خدمت لاريكا لايىق شولار
و سرمدلار و كندلار و انعام لار بردى تقى اوغلانلار سربغه ايندى سز اوج اولوغونكىزالتون
باى قايىب كىلتوردى نىكىز تقى اى بوزوب آلىشى نىكىز سزلار(نىنك) ايتنىكز بوزوق بولسون
سىزلار دىن [هم] بولغان اوغلانلارنى هم تا قىامت غه يىنگونجه بوكوندىن تا دنيا آخر بولغونجه
بوزوق فسونلار * اوج اوق كىلتوركان اوج كچك اوغلانلارنى ايندى اندىن بولغانلارنى *
بوكون دىن تا دنيا [و] آخر بولغونجه اوج اوق تسونلار بلى و اوقنى كه قايىب
كىلتوردىكزلار اول كشى دىن بولمادى تىكرى دىن بولدى بزدىن بورون اولكان خلق لار باى
پادشاه اورنىدا يىلىب نورور و اوقنى اياپى يرىندا ايتنىك اوچون كم باى اوقنى قايىسى
مراىغه نارتيىب يبارسه اوق انكا بارور ايندى من اولكاندىن سونك كون خان مېنىك
تختبىه اولتورسون اندىن سونك بوزوق نىلندىن هر كم قابل بولسه خلق اى پادشاه
قىاسونلار دنيا [و] آخر بولغونجه بوزوق نىنك بر بىشىسى پادشاه بولسون اوزكالارى اورنقه
اولتورسونلار اوج اوغللار سول بولسونلار او يونىنك (سول) مراىندا اولتورسونلار و دنيا [و] آخر
بولغونجه نوكلريك كا راضى بولسونلار تىب ايندى اوغوز خان يوز اون التي يل
پادشاه ليق قىلب حق رحمتكا باردى

اوغوز خان نىنك اولوغ اعولى كون خان نىنك پادشاه ليقى نىنك ذكرى

اوغوز خان نىنك ابغور تىب قوبغان جماعت نىنك آق سقالىسى نىنك اوغلى بار ايردى ايرقىل
خواجه انلىق اوغوز خان تختندا اولتوروب اولكونجه وزير و كىلى اول ايردى هافل و دانلى
و كوب جىلكلى كشى ايردى و كون تقى اى وزير قىلىپ ايردى اوزى اولكونجه ايتنىك

(۱) مردانهلق

* اوج اوق قايىب كىلتوركان اوج كچك اوغلانلارنى اوج اوق دىب ايندى انلاردىن بولغان
اوغلانلارنى *

سوزینه عمل قیلور ابردی ابرقیل خواجه اوزاق هر تابدی کونلاردا بر کون خان یلغوز اولتوروب ابردی اندا ایتدی اتانک بوز اون التی بل پای نینگ استی ندا سابه دا اولتورماي وقیش ساوقندا او بودا اولتورمادی فلج اوروب کوب بورتلار آلب سز التی نکزکا قویوب کیندی اگر سز التی نکز نینگ سز لادین بولغان اوغلانلار بارچانکز نینگ اغزینکز بر بولسا اوزاق بللار و کوب کونلار بو بورتلار قولونکزدین چتماز اگر اغزلارینکز بر بولسه اول بورتلارینکزدا کینار و بابری بورتلارینکزدا کینار و مالینکز و چانی نکزدا کینار تیدی کون خان ایتدی اتامغه کنگاش بره تورغان ابردی نکز اتام اورنیغه اتام سز نی ایشی اوخشانساککز من آتی قیلورمن تیدی ابرقیل خواجه ایتدی اوغوز خان دین کوب بورت و ابللار و شهرلار اولوک ماللار و تریک ماللار قالب تورور و سیز التی اوغول نینگ هر برینکزدین تورت اوغول بارچهسی بکرسی تورت پادشاه زاده بولوب تورور سیز التی بکزدین بلشقه من اتدین قورقا تورورمن دنبالیی اوچون اغزلارینکز الا بولور دیب

بیت

ذر و نعمت و کلها و رمه
 بر ایشان بو بخشم که بکبر (۱) همه
 جدا هر یکی را بود یک نشان
 چونام لقبهای تمنای شان
 چواز قسم خود هر یک آگه (۲) شود
 ز جنگ جفا دست کونه (۳) شود
 هر آن کس که از نسل ایشان بزاد
 رود هم بدین رسم از راه داد

ابرقیل خواجه نینگ سوزینی قبول قیلیب اولغ تورلنای قیلدی یغشی و بمان خانی نینگ بارچهسی کیلکاندین سونک اول اوغوز خان دین فالغان ولایتلار ابللار و اولوک ماللار و تریک ماللار نینگ بارچه سنی ایتلغان پادشاه زاده لار نینگ اولوغینه اولوغجا و کچکینه کچکجا بردی بو بکرسی تورت اوغلی آدمی خانولاردین ابردی مونلاردین اوزکا قوللاردین بولغان اوغلانلار کوب ابردی انلار نینگ احوال لاریغه لایق نبرسه لار بردی (۱) یکبار (۲) آگه (۳) کونه

اندىن سونك اوغوز قىلدورغان آلتون اويونى تىكتوردى اونك باقدا التى اتى اوركا
 و سول باقدا التى او(۱) اوركا تىكتوردى وتقى اونك باقدا باشىندا التون تونوق بركىتكان
 قزىق قولاج يىغاجنى تىكتوردى و سول باقدا باشىنه كومىش تونوق بركىتكان قزى قولاج
 يىغاجنى تىكتوردى وتقى خان بىرلىقى بىرلان بوزوف اوغلانلرى و نوكرلارى بىرلان التون
 تونوقنى اوج اوق اوغلانلارى و نوكرلارى بىرلان كوش تونوقنى آما بىرلان جايىب انديلار
 تونوقلارنى اورغان كشى لاركا كوب انعام لار بىردى كون خان اتاسى نىنك قىلغابىنه عمل قىلپ
 تونوق بوز يىلقى و تونوق نىنك قزى اولتوردى و تونوق بولغار حوض غه غزى تولدردى
 و تونسان بولغار حوض غه قىز سالتوردى قزى كىچى و كوندوز عىش و عشره قىلدیلار

اوغوز خان نىنك اوغلانلارى و نبره لارى نىنك آتلارى نىنك ذكرى تورور

اوغوز خان نىنك التى اوغلى بار ابردى اولوغى نىنك اتى **كون خان** ايكچى
 آى خان اچوچى **كوز خان** (۲) تورنوچى **كوك خان** بشىچى **تاغ خان** آلتىچى **تىنكز**
 خان بو آلتىچى نىنك هر قايسى سىنك نورت اوغلى بار ابردى آدمى خان تونىدېن بولغان
 و قومادېن هم بولغان بار تورور اتى هم ايتنومىز تورور **كون خان** نىنك نورت اوغلى
 بار ابردى اول **قالى** ايكچى **بيات** اچوچى **القهابولى** تورنوچى **قراپولى** آى
خان نىنك نورت اوغلى بار ابردى اول **اوشاد** (۳) ايكچى **قونق** (۴) اچوچى **دودورغە**
 تورنوچى **دوكر** يولدوز خان نىنك نورت اوغلى بار ابردى اول سالور ايكچى **امرا**
 اچوچى **الهيونتل** تورنوچى **اوزكا** (۵) ----- تىنكز خان نىنك
 نورت اوغلى بار ابردى اول **ايكدر** ايكچى **بكدوز** (۶) اچوچى **اوا** تورنوچى **قنق** اوغوز
 خان نىنك بو التى اوغلى نىنك هر قايسى سىنك قومادېن بولغان بو ايتلغانلاردىن باشقە يەنە (اون)
 نورت اوغلى بار ابردى اتلارى بو تورور آما قابسى اوغلى دېن بولغانى معلوم ابرماس
 كنه كونه تورباتلى كرايلى سلطانلى اوقلى كوكلى سوچلى مەسانلى بورنجى
 جاجى تورمىچى قوى سورتى بو وقتە اتى سزى دىرلار قوچىق قازغورت فرغز تىكان
 لالامردە شوى (۷) **اوغوز خان** نىنك يكرمى تورور نبره سى نىنك معنى لارىنى **قالى** نىنك
 معنى سى **تىپاك** بولور **بيات** نىنك معنى سى دولتو تىپاك بولور **القهابولى** نىنك
 معنى سى موافىق تىپاك بولور **قراپولى** نىنك معنى سى هر قايدا اولتورسە خرگاه بىرلان
 اولتورغوجى تىپاك بولور **بازىر نىنك** معنى سى ابللار اغاسى تىپاك بولور **يابرىن نىنك**

(۱) آى (۲) يولدوز خان (۳) اوشاد (۴) قونق (۵) بكدلى (۶) شوى

معنىسى الدبغه هر نىرسه اوچراسه انى پئار تىپاك بولور دوهرى غه (۱) نىنك معنىسى بورت الماقنى اسافلاماقنى تىپاك بولور دوكر نىنك معنىسى نوكر ك تىپاك بولور اوشار نىنك معنىسى ايشنى بىلام ايشلا كوچى بولور قرىق نىنك معنىسى بوكه تىپاك بولور بىكلى نىنك معنىسى نىمىلى تىپاك بولور قارقىن نىنك معنىسى اشلى تىپاك بولور جاولدر نىنك معنىسى ناموسلى تىپاك بولور چىنى نىنك معنىسى بهادر تىپاك بولور سالور نىنك معنىسى قىلىقلى تىپاك بولور ايمر (۲) نىنك معنىسى بايلار باى تىپاك اله پونتلى نىنك معنىسى آله اتلى تىپاك بولور اوزكبر نىنك معنىسى اولوغ تىپاك بولور يىكوز نىنك معنىسى غدىنكار دىپاك بولور اوزكبر (۳) نىنك معنىسى بىشى ايش قلعوچى دىپاك بولور ايكدر نىنك معنىسى اولوغ دىپاك بولور اوان نىنك معنىسى مرتبەسى بلند دىپاك بولور قىق نىنك معنىسى عزىزدىپاك بولور كون خان بىشى بل پادشاهلىق قىلدى اندىن سونك اىنىسى آى خاننى اوزاور نىدا اولتورتوب حق رحمتىكا كىندى

آى خان نىنك پادشاهلىقى نىنك ذكر (ى) آى خان بىشى وعادل و آغىر و ادب لىك كىشى ايردى اما واغاس نىنك ايتقان نصىحت لارنى قبول قىلوب كوپ يل لار اتاسى نىنك سالغان يولىندىن بۇرودى حق رحمتىكا كىندى يولدوز خان نىنك ذكرى بوئى بىشى پادشاه ايردى اما انى جزم بلماى مىز آى خان نىنك نىبىسى ايردى نىرەسى مو ايردى ويا يىناشا قىرىد ايشىمو ايردى يولدىز آتلىغ بر انسى بار ايردى اوغوز ايرماس تورور هر كم بولسه اوغوز خان نىنك نىسلىدىن تورور برىچە يل پادشاهلىق قىلب اوغلى مىنكىلى (نى) تىمندا اولتورتىدى اوزى وفات تابدى مىنكىلى خان نىنك ذكرى (شراب) اىچىب آق اص و قرا كىشى بچىب آى (ى) داي وكونداى سلولارنى قوچوب سىباب داي بورغالارنى وپلداى بوكوروك لارنى منىب كونكلى بت كان ير لاركا اوچىب اوغلى تىنكز خان (نى) اوز اور نىدا اولتورتوب اول دىناغە كىندى تىنكز خان نىنك ذكرى تىنكز خان تىق كوپ يل لار پادشاهلىقنى تابشوردى برىچە يل لار نىنكىرى كا بىنا لىك قىلب وفات تابدى ايل خان نىنك ذكرى ايل خان مغول ايله پادشاه بولدى ايلكارى ايتدوك تانار خان لارى نىنك توقوزلاچىسى سولچ خان ايردى نىب ايل خان وسولچ خان ايكىسى برچا قدا ايردىلار همشه ايكىسى نىنك اراندا اوروش وتلاش بار ايردى ايل خان غالب كلور ايردى اول سببىدىن سولچ خان قرغە خان غە كىشى يباردى كوپ نىرسە لار بروب قالغانىغە كوپ وغلار قىلب انى اوزىكا بار قىلدى اول ير لاردا

(۱) دو دورغە (۲) امرا (۳) اوزكار

ايل كوپ ايردى مغول ايل لارى نىڭ بارچە سىندىن كوبراك ايردى هر زمان اورش وتلاش بولغاندا بر اوروق برلان اوروشور ايردى مغول انكا. غالب كيولور ايردى اول ترك ايل لارندا مغول نىڭ تىرى اوتىكان وقولى يتىكان ايل يوق ايردى بو سىندىن بارچا ايل لار مغولنى كونلاب آه سيمو(ردى) دىرلار ايردى سوئچ خان قرغو خاننى اوزىگە بارقىلغان دىن سونك ايل لار نىڭ بارچاسىنە ايلچى يىبارىب اوزىكا كوماك قلىپ فلان كورن نىڭ اچىندا توبر يردا تابوشالى تى مغولدىن كىنە هيىزى تارتالى قىپ شول ايتقان برلاردا بارچا لارى برىركا قوشولوب مغول نىڭ اوستە يورودىلار مغول ايلى ابولار بىن ومال لار بىن برىركا قىغىب چىرىكى اوبولارى نىڭ الدىندا اورقازىب اولتوردىلار سوئچ خان بارىب اول كون كاچە اوروشى هر كوندا مغول غالب كىلدى بر كورن سوئچ باشلىق بارچا ايل لار نىڭ خانلارى ويىكلارى اولاقدا كىنكاشى لار ايتىدى لار مغولغە نچكە چىلە قىياماساق ايشىمىز يمان بولدى قىپ تانكلاسى ايرتا برلان باستورور قاچقان لشكرى نىڭ اغىر يوكى ويىمان مالنى تاغلاپ كوشوب قايتدىلار مغول آنى اوروشقە باد(۱) كىلتورا يىلماي قايتىب بارانور قىب ارقاستىدىن بارىب پىشقى مغولنى كورگاندىن سونك تارتا قايتىب بسادى ايكىسى اوروشى لار تانار غالب كىلدى مغولنى اولتورا اولتورا ابوكا كلىدى بارچا مغول نىڭ اوى لارى بر يردا ايردى اوبىنى ومالنى انداغ الدىكم قوتولمايدى اولوغ لارى نىڭ بارچاسى قىلچ دىن اونكاردى و كچكلارنى بىندە قىلدى هر كم برىن الپ كىتىدى و مغولدىن كشى قالمادى قالغانى هم كشى نىڭ ايشىكى كا بىندە بولدى خواجەسى نى ايل دابولسە آتىن توتتى غرض مغول دىبادا هيى قالمادى

قىيان برلان نكورزىنىڭ ار كىنە قىنو غە بارىپ يورت قلىپ اولتورغانلارى نىڭ ذكرى
 سوئچ مغولنى جايىب كىلا ايردى ايل خان نىڭ اوغلان لارى كوپ ايردى بارچاسى اوروشدا اولدى بر كچك اوغلى بارا ايردى قىيان اتلىغ آنى شول يل كىندا قلىپ ايدى ايل خان نىڭ انسى نىڭ اوغلى بارا ايردى نكورز اتلىغ قىيان برلان بىشاغ ايردى اول هم شول يل كىندا بولوب ايردى بو ابكىسى بر قوشداغى كشى لار نىڭ قولبىنە توشوب ايردى لار اون كورن بولغاندىن سونك بر كچە ايكىسى هم خانونى برلان اطلانپ قاچدىلار تى يورقە كىلدىلار اداشغان ياودىن قاچوب كىلدى كىلكان تورت تورلوك مالىنىڭ تورتو سىندىن هم كوپ تابدىلار و ابكىسى كىنكاشىلار برى برىكا ايتدىلار اكر ايل كا بارالى دىساك تورت طرفداغى ايل بارچاسى بزا كا ياو اكر بارماي يورندا تورساق بر يوروكان تورغانغە اوچراماي بولساى ايدى پىشىسى اولتورور بر تاغ نىڭ اچىندا كشى نىڭ